

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

725.091

Szerző:

Cím:

Forrás:

(RT)
Éve szabadtól fel
Budapest...
Rovnosl - Brus 1952 II 13

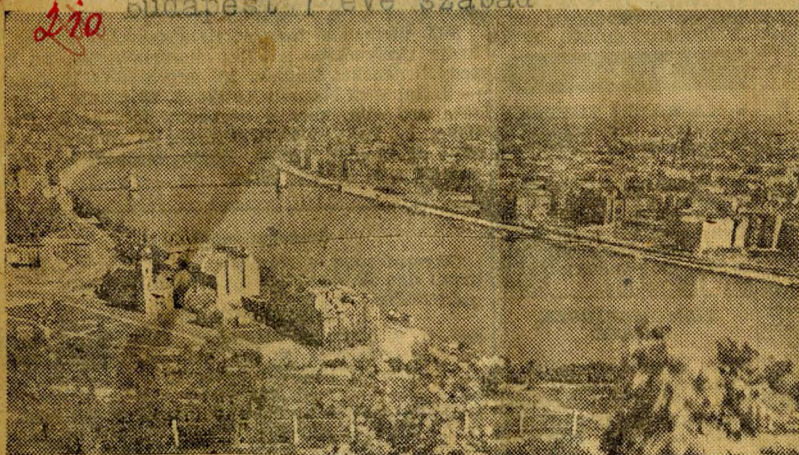
Hely:

Idő:

Temély:

1952

Budapešť sedm let svobodná ...

Pohled na Budapešť s nově vystaveným Rétězovým mostem

Před sedmi lety, 13. února 1945, osvobodila Sovětská armáda Budapešť z hrůzovlády německých a maďarských fašistů. Po 25 letech útisku horthyovským fašismem a po strašlivém utrpení a strádání půl druhého měsíce obléhání stalo se hlavní město Maďarska opět svobodné.

Bylo tehdy již dva roky po Stalingradu. Dva roky soustavných vítězství a postupu sovětských vojáků. Německá fašistická vojska, považovaná do té doby za nepremozitelná, utrpěla porážku za porážkou. Fašisté utíkali od Stalingradu až k Budapešti, ale Budapešť chtěli za každou cenu držet. Vršili zločin na zločin: ne dbající nejzákladnějších pravidel vedení války, zákeřně zavraždili sovětské

parlamentáře, kteří fašistickým ozbrojeným vojskům, sevřeným kruhem obléhajících, nabídli volný odchod, aby maďarské hlavní město a jeho obyvatelé byli ušetřeni zkázy. Bandité ve městě vyhodili do povětří jeden most za druhým a denně vraždili velká množství nevinných lidí. Při svém nesmyslném odporu ani v nejmenším nedbali toho, že každý den, o který prodlouží obléhání města, musí být zaplacen životem bezbranných žen, dětí a starců, že každá hodina je spojena s nebezpečím, že ničivé plameny vyšlehnou z oken dalších obytných domů, že se zřítí další továrny.

Nebylo zásluhou fašistů, že Budapešť nebyla srovnána se zemí. Stala

se věc, která nemá příkladu v světových dějinách. Dobyvatelé města sami chránili město a život obyvatelstva před zánubou. Velký Stalin ujal se ochrany lidu maďarského hlavního města. Rozkázal, že Budapešť musí být šetřena, že nesmí být ostřelována těžkým dělostřelectvem.

Po šestitýdenních těžkých bojích od ulice k ulici, od domu k domu, od sklepa ke sklepu, vítězná Sovětská armáda zničila nebo zajala i poslední fašistická vojska. 13. února 1945 večer oslavila Moskva osvobození Budapešti 24 salvami z 324 děl. Znamenalo to otevřenou cestu do Rakouska a Československa a přiblížení konečné porážky německých fašistů.

Budapešťský lid dostal od osvobozující Sovětské armády život, svobodu a mír. Mocně se nadechl prvního volného svěžího vzduchu a na výzvu komunistů se dal do odklizení rozvalin, do znovuvýstavby svobodného města. Nejdůležitějším úkolem byla obnova spojení obou částí města: Pešti a Budy, které byly od sebe odtrženy. Maďarští pracující vyvinuli bezpříkladné úsilí, aby vyřešili tyto úkoly a vojáci Sovětské armády i sám sovětský lid poskytl jim při jejich těžké práci neocenitelnou pomoc. Byli to sovětské vojáky, kteří postavili první most přes Dunaj, kteří dali filadelféjícímu obyvatelstvu maďarského hlavního města první chléb, byli to oni, kteří pomohli při znovuvýstavbě nádraží a drah a při obnově nejdůležitějších továren a závodů. A byl to Sovětský svaz, který poskytl obnoveným továrnám první suroviny, aby se mohlo začít s výrobou. Sovětský svaz dal k dispozici první dopravní prostředky, aby vyrobené

zboží mohlo být také dopravováno.

Během sedmi let, uplynulých od osvobození, prošlo maďarské hlavní město mocným vývojem. V rámci tříletého plánu obnovy země maďarští pracující obnovili v hlavním městě 79.000 bytů a 4.5 milionů čtverečných metrů domovních střeš, které byly za války zničeny.

Avšak lidová demokracie se nespojila jen s odklizením rozvalin a s obnovou zničených obytných domů, mostů a veřejných budov. V rámci právě probíhajícího pětiletého plánu již bylo nebo bude do roku 1954 v maďarském hlavním městě postaveno několik desítek tisíc nových bytů.

Každý den a každá hodina sedmi let, uplynulých od osvobození, očividně dokázala celému světu mocnou tvořivou sílu maďarských pracujících. Nevidaným tempem bylo budováno a krášleno maďarské hlavní město: Rozvaliny byly odklizeny, poškozené domy obnoveny, byla postavena řada nových moderních zdravých bytů. Nové továrny a závody vyrůstaly ze země, dosavadní továrny byly zmodernisovány, rozšířeny. Dnes je Budapešť krásnější a větší než kdykoli předtím.

Byly postaveny mosty, byla modernisována a na stejnou úroveň s vnitřními okresy pozvednuta dělnická předměstí, v nichž byly postaveny nové bloky obytných domů, nové továrny, ambulatoria, sociální zařízení, domy kultury, premiérová kina atd., a která byla novými rychlými dopravními prostředky bezprostředně přiblížena středu města.

Byly znovu postaveny veškeré léčebné lázně v Budapešti. Byl znovu zřízen světoznámý Markétin ostrov.

V celém městě byly postaveny nové sociální instituce, nové školy, domy kultury, divadla a sportovní hřiště. Dětem postavila maďarská lidová demokracie 12 kilometrů dlouhou novou pionýrskou dráhu. Byly otevřeny nové parky, dětská hřiště. Byly obnoveny umělecké památky a hlavní město obohaceno novými sochami, mezi nimi Stalinovou sochou, která na nejkrásnějším náměstí v Budapešti hlásá vděk maďarského pracujícího lidu k jeho osvoboditeli a zachránci.

Došlo také k rozmachu a modernisaci veřejné dopravy v Budapešti. V prvním roce pětiletky převyšovala budapešťská elektrická a autobusová doprava dvojnásobně úroveň z roku 1937. Pětiletý plán učiní dopravu obyvatel maďarského hlavního města ještě rychlejší a pohodlnější. Během pětiletky bude dokončena ze sítě podzemní rychlodráhy první 8 km dlouhá trať, která bude spojoval východní a západní část hlavního města rychlíkovou rychlostí a ušetří obyvatelům Budapešti v důsledku čtyřnásobně rychlejší a mnohonásobně pohodlnější dopravní možnosti 6 milionů hodin ročně.

V hlavních městech imperialistických zemí je útlak, strádání a bída údělem pracujících, od nichž jejich vládcí požadují stále další a další oběti za účelem rozpoutání nové války. Lid svobodného maďarského hlavního města je naproti tomu šťastný a veselý a jeho životní úroveň je mnohem vyšší než před válkou. Stále uvědoměleji zápasí den ze dne stoupajícími výrobními výsledky za uskutečnění pětiletého plánu výstavby země a bojuje za obranu světového míru. (RT)